

Kadernota Begroting 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	4
1. Inleiding	5
2. Financieel kader 2022 - 2025.....	6
3. Trends, Ontwikkelingen.....	7
4. Ontwikkelingen met financiële gevolgen	11
5. Investerings.....	13
6. Financieel-technische uitgangspunten.....	15

1. Inleiding

1. Inleiding

De tijd gaat snel. Volgend jaar, in 2022, kiezen de inwoners van Ridderkerk een nieuwe gemeenteraad en wordt als gevolg daarvan een nieuw dagelijks bestuur van onze gemeente gevormd. Dat betekent dat ons college in de loop van dit jaar de laatste gemeentebegroting van de raadsperiode 2018-2022 aan de gemeenteraad zal voorleggen. Het betekent ook dat dit de laatste Kadernota is die we u aanbieden.

Terugkijkend op de afgelopen jaren kunnen we vaststellen dat veel is bereikt. Het collegeprogramma 'Veel kleuren, één palet' bevatte veel voornemens en plannen om Ridderkerk beter en mooier te maken. Veel daarvan is gerealiseerd of in uitvoering genomen. Woorden realiseerden we in daden. Het schilderij 'Ridderkerk' is en blijft echter in ontwikkeling. We hebben samen met uw raad niettemin belangrijke penseelstreken op het doek gezet. Dat is iets om trots op te zijn, en dat zijn we ook. Ons Ridderkerk is nooit af, het werk van een gemeentebestuur is dat evenmin. Aan de begroting voor het jaar 2022 wordt nu al gewerkt. Deze kadernota bevat hiervan de eerste contouren en geeft duiding aan relevante ontwikkelingen.

Vanwege de wisseling van de wacht op bestuurlijk vlak in 2022 zal de begroting van volgend jaar een beleidsarm karakter dragen. We gaan weliswaar door met de uitvoering van ons collegeprogramma, maar geven onze opvolgers in raad en college tegelijkertijd alle ruimte om te zijner tijd eigen keuzes te kunnen maken.

De gemeente Ridderkerk heeft een jarenlange traditie van het goed op orde hebben van het gemeentelijke huishoudboekje. Die traditie mochten wij voortzetten: Ridderkerk staat er financieel goed voor. Bij deze Kadernota is een waarschuwing en kanttekening op zijn plaats. Zoals u van ons college gewend bent, willen wij u later dit jaar een sluitende begroting aanbieden. Om dat te bereiken, is de komende maanden nog een forse inspanning nodig. Want onder de huidige omstandigheden zijn er tal van ontwikkelingen die het sluitend maken van onze begroting extra uitdagend maken. U komt ze tegen in deze Kadernota.

Zo is er nog veel onzekerheid over de effecten voor onze financiën van de herverdeling van het gemeentefonds. Ook autonome ontwikkelingen in de uitgaven voor het sociaal domein spelen in toenemende mate een rol. U bent bekend met onze inspanningen om de Rijksoverheid te bewegen tot het verstrekken van een meer passende financiële armslag aan gemeenten.

Los van deze en andere ontwikkelingen is er nog de coronacrisis. De aanpak op gemeentelijk niveau heeft tot doel gedupeerden zoveel mogelijk de helpende hand toe te steken. Dat doen we in Ridderkerk stevig aan inwoners, ondernemers, verenigingsleven en maatschappelijk middenveld. We hebben bij het kabinet aandacht gevraagd voor ondernemers die tussen wal en schip van alle steunpakketten vallen. Maar ook met financiële maatregelen bieden we hulp. Deze lokale steunmaatregelen hebben vanzelfsprekend effect op onze financiële huishouding.

We zijn een veerkrachtige samenleving. De ook in deze collegeperiode gemaakte keuzes en talrijke investeringen dragen bij aan een mooi en toekomstbestendig Ridderkerk.

Corona

Naast de onzekerheid over de effecten van de nieuwe verdeelsleutel van het gemeentefonds voor de begroting, is er ook een grote mate van onzekerheid over de gevolgen van de coronacrisis. De coronacrisis heeft gevolgen op korte, middellange en lange termijn. Wanneer de beperkende maatregelen verminderd zullen worden, komt er ook meer ruimte voor directe herstelmaatregelen. De gevolgen op middellange en lange termijn zijn lastig te overzien en vertroebeld, er zullen kansen en risico's zijn. Op middellange en lange termijn gaat dit waarschijnlijk op de begroting drukken en daarmee de Ridderkerkse samenleving.

Corona heeft niet alleen effecten in negatieve zin. Zo versnelt deze crisis ook bestaande ontwikkelingen zoals digitalisering, creativiteit en samenwerking. De leefomgeving en natuur worden meer gewaardeerd, en duurzame oplossingen krijgen hierdoor meer aandacht en ruimte. Mensen, bedrijven en hele sectoren laten veerkracht zien. Nu er meer ruimte komt om de draad weer op te pakken is het belangrijk dat de krachten gebundeld worden en we ons richten op herstel.

2. Financieel kader 2022 - 2025

2. Financieel kader 2022 - 2025

In het volgende overzicht presenteren wij de financiële stand van zaken voor de periode 2022 tot en met 2025.

Wij streven naar een reële en een structureel sluitende begroting. Het uitgangspunt in de begroting is dat structurele budgetten ook structureel zijn gefinancierd. Omdat reserves incidenteel van karakter zijn hebben wij als doel om deze niet structureel in te zetten om de begroting in evenwicht te brengen. De bedragen in de kadernota zijn op honderdtallen afgerond waardoor ten opzichte van de tussenrapportages afrondingsverschillen kunnen ontstaan.

Financieel kader 2022 -2025

Omschrijving	Begroting 2022 - 2025			
	2022	2023	2024	2025
Begroting 2021 meerjarenraming 2022-2025	1.313.500	1.316.900	1.698.000	2.348.300
1e Tussenrapportage 2021	-1.379.600	-1.764.800	-1.629.000	-1.365.100
Primair saldo begroting 2022	-66.100	-447.900	69.000	983.200
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Indexering gemeente	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
Trendmatige verhoging OZB	163.000	175.600	180.300	180.300
Bijdrage BAR-organisatie cf. begroting 2022	-196.100	-196.100	-196.100	-196.100
Niet gerealiseerde taakstelling BAR-org.	-149.800	-129.400	-36.200	-36.200
<i>Ontwikkelingen met financiële gevolgen</i>				
Bedrijfsvoering BAR-organisatie	-132.900	-74.900	-58.200	-58.200
Aanbesteding accountantsdiensten	-34.200	-34.200	-34.200	-34.200
Maatwerk voorzieningen openbaar vervoer	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Project HalloWerk!	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	-54.600	-73.500	-82.900	-82.900
Investeringsplan (kapitaallasten)		-132.300	-162.500	-297.400
Algemene Uitkering uit het gemeentefonds	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal ontwikkelingen	100.400	40.200	115.200	-19.700
Prognose saldo begroting 2022 - 2025	34.300	-407.700	184.200	963.500

In onderstaande tabel is een eerste prognose gegeven van de ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo na 1e Tussenrapportage 2021, inclusief de structurele gevolgen uit de jaarrekening 2020 en de financiële gevolgen deze kadernota. Een structureel sluitende begroting is één van de belangrijkste eisen voor repressief toezicht. Het verschil tussen het saldo van boven- en onderstaande tabel laat zich vooral verklaren door een jaarlijkse bijdrage uit de algemene reserve, ter dekking van het verlies van dividend van Eneco.

Omschrijving	Begroting 2022 - 2025			
	2022	2023	2024	2025
STRUCTUREELSALDO BEGROTING				
Primaire begroting	105.400	841.200	1.348.000	2.085.800
Structureel effect 1e tussenrapportage 2021	-1.148.500	-1.704.800	-1.629.000	-1.365.100
Structureel effect Kadernota	175.100	56.900	115.200	-19.700
PROGNOSE STRUCTUREEL SALDO	-868.000	-806.700	-165.800	701.000

3. Trends, Ontwikkelingen

3. Trends, Ontwikkelingen

In de loop van de tijd doen zich ontwikkelingen voor. Een aantal van de gesignaleerde ontwikkelingen vragen in de toekomst om bestuurlijke aandacht. Voor de wijze waarop we met deze ontwikkelingen omgaan zal in de toekomst beleid geformuleerd moeten worden. De impact van deze ontwikkelingen en de exacte termijn waarin deze plaats gaan vinden, zijn onduidelijk en hebben daarom geen financiële vertaling gekregen in deze kadernota.

Programma 1. Bestuur en (overheids)participatie

Dienstverlening

Online dienstverlening/digitalisering

Online is ons voorkeurskanaal voor dienstverlening aan onze inwoners. Online dienstverlening ontwikkelt zich snel. Het aan kunnen (blijven) sluiten bij de verwachting van inwoners op het gebied van online dienstverlening vraagt continue (door)ontwikkeling en een extra stap. Door het waar mogelijk online aanbieden van producten verandert het merendeel van de contacten met de burger. Dit zorgt voor een verschuiving van werkzaamheden richting controle en administratie. Inwoners die nog persoonlijk langskomen voor een reeds gedigitaliseerd product hebben meer persoonlijke begeleiding en maatwerk nodig.

Programma 2. Veiligheid

Crisisbeheersing

De Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR) is in 2021 bezig met de uitvoering van de ontwikkelagenda. In de loop van 2021 moet duidelijk worden wat het gewenste ambitieniveau en de daarbij behorende begrotingsomvang van de VRR moet worden. Door nieuwe vormen van crises en door maatschappelijke ontwikkelingen is er vraag ontstaan naar verbreding van de taken van de VRR. De huidige financiën, vraagstukken en ontwikkelingen zijn niet meer op elkaar afgestemd, daarom is de VRR met het bestuurlijke traject gestart om gezamenlijk het ambitieniveau te bepalen. De verwachting is dat zodra het gewenste ambitieniveau met prioriteiten bepaald is dit (negatieve) financiële consequenties voor de gemeente zal hebben.

Openbare Orde & Veiligheid (OOV)

Cybercriminaliteit

Cybercriminaliteit neemt een vlucht en neemt steeds ernstigere vormen aan. Deze vorm van criminaliteit is laagdrempelig, anoniem en ontwikkelt zich razendsnel. Om bewoners (en organisaties) weerbaarder te maken, zal er extra aandacht naar uit moeten gaan. De aandacht voor met name kwetsbare doelgroep (thuiswonende) senioren zal vanuit OOV groter worden om juist door middel van preventie te voorkomen dat deze groep slachtoffer wordt.

Programma 3. Verkeer, vervoer en wegen

Toename verzoeken en meldingen op het gebied van verkeer

Door ontwikkelingen rondom corona én omdat we als gemeente steeds meer aandacht hebben voor aspecten in de openbare ruimte, constateren we afgelopen jaren een forse toename in verzoeken en meldingen op het gebied van verkeer, vervoer en mobiliteit. De verwachting is dat de komende jaren de aantallen verzoeken en meldingen onverminderd op een hoog niveau blijven, ook in het kader van de participatie-ontwikkelingen vanuit de Omgevingswet en de lokale aandacht voor openbare ruimte en verkeer. We onderzoeken in hoeverre deze trend daadwerkelijk structureel is en wat de exacte impact is op de inzet van de BAR-organisatie om deze verzoeken en meldingen te behandelen.

Programma 4. Economische zaken

Lokale economie en bedrijventerreinen

Voor de bedrijventerreinen is het zaak het vestigingsklimaat voor bedrijven aantrekkelijk te houden. Bereikbaarheid en de thema's schoon, heel, veilig en duurzaamheid zijn belangrijke randvoorwaarden die structurele aandacht vergen. Een aandachtspunt is het overnachten en parkeren van vrachtwagens. Op termijn komt hiervoor een goede faciliteit.

Vanuit Dutch Fresh Port wordt door het samenwerkingsverband gewerkt aan een programmatische aanpak, die is gericht op het creëren van toegevoegde waarde. Concreet vertaalt zich dat in verduurzaming en modernisering. Hiervan is ook innovatie een onderdeel.

Tenslotte is het behoud van kantoren op goed bereikbare locaties belangrijk. De grote vraag is daarbij welke structurele verandering het thuiswerken op de kantorenmarkt heeft.

Programma 6. Cultuur, sport en groen

Recreatiegebied De Gorzen

Het recreatiegebied De Gorzen is aangelegd op de oude vuilstortplaats. In 2019 is geconstateerd dat

in het meest noordwestelijke deel bomen omwaaien. Daarna is geconstateerd dat de bewortelingszone van de bomen wel heel dun was.

Uit onderzoek is gebleken dat bomen sneller om kunnen waaien en dat op sommige plekken kans op contact met de verontreiniging mogelijk is door de dunne leeflaag. In 2021 wordt nader onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om zoveel mogelijk bomen te behouden in combinatie met het veilig te stellen voor recreanten. Dit gaat naar alle waarschijnlijk om een aanzienlijke investering vragen. Op basis van onderzoek moet vervolgens een afweging worden gemaakt of de hoogte van de kosten opweegt tegen de voorgestelde verbeteringen in het gebied, afgezet tegen het (veelal extensieve) gebruik.

Visie op ecologie en visie op water

De op te stellen visies vloeien voort uit de in 2020 vastgestelde Groenvisie. Eind 2021 zullen beide visies ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. De visies kunnen financiële gevolgen hebben met name in de wijze van beheer en onderhoud van het aanwezige groen en de wijze van beheer en onderhoud van water-oevervegetatie.

Programma 7. Sociaal Domein

Brede School

Er wordt een nieuwe werkwijze van de Brede School ontwikkeld. Vanuit het thema Positieve Gezondheid worden de activiteiten opnieuw vormgegeven in de programmagroepen en Integrale Kind Centra (IKC's) per wijk. Daarbij is er speciale aandacht voor de doorgaande leerlijn, van kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Hierbij wordt de doelgroep aangepast naar 0 tot 18 jaar.

Wetsvoorstel prenatale huisbezoeken

Er ligt een wetsvoorstel rondom prenatale huisbezoeken waarbij gemeenten verplicht worden een prenataal huisbezoek aan zwangeren en/of gezinnen in een kwetsbare situatie aan te bieden. De gemeente moet deze taak opdragen aan c.q. inkopen bij Stichting CJG Rijnmond. Het wetsvoorstel is erop gericht om in een vroegtijdig stadium de juiste hulp en ondersteuning te bieden waar het de sociale factoren betreft. Deze ontwikkeling sluit aan op het programma Kansrijke Start Ridderkerk.

Intensief vrijwillige hulp (IVH)

Vanaf 2022 nemen de wijkteams de uitvoering van Intensief Vrijwillige Hulp (IVH) over van de gecertificeerde instellingen, zoals de Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR). Deze IVH wordt ingezet als de zorgen rond de veiligheid van een jeugdige groot zijn, maar de zorg nog in het vrijwillig kader kan worden geboden.

Gezien de landelijke trend van een stijging van complexe casuïstiek, de stijging van excessief geweld onder jongeren, overheveling van taken door Veilig Thuis naar de gemeente en de maatschappelijke- en economische gevolgen van de coronacrisis is het te verwachten dat de vraag naar IVH zal stijgen en de budgetten niet meer toereikend zijn.

Beschermd wonen

Het nieuwe verdeelmodel bij de doordecentralisatie van beschermd wonen is opnieuw uitgesteld en wordt in 2023 ingevoerd. In tegenstelling tot eerdere informatie zal de gemeente hiervoor in 2022 geen middelen ontvangen, maar zal de centrumgemeente nog financieel verantwoordelijk zijn. Het inhoudelijke aspect van de doordecentralisatie zal echter wel in 2022 worden geïmplementeerd.

Doelgroepen vervoer

Gezien de looptijd van de huidige contracten met de vervoerders wordt in de tweede helft van 2021 een start gemaakt met de nieuwe aanbesteding welke op 1 augustus 2023 moet ingaan.

Door deze aanbesteding kan er een wijziging plaatsvinden in de kosten van het doelgroepenvervoer en eventueel zal er gezien de complexiteit van de aanbesteding, ondersteuning van een extern bureau wenselijk zijn.

Minima

Wetswijziging Studietoelage (Participatiewet art. 36)

De studietoelage is een aanvulling op de studiefinanciering voor studerende met een structurele medische beperking, die niet in staat zijn naast de studie te werken. De beoogde ingangsdatum van de wetswijziging is 1 juli 2021. Door deze wetswijziging zal de doelgroep groter worden (o.a. geen vermogenstoets en schrappen leeftijdsgrens). Ook zal na toekenning de verstrekking hoger worden en er geen inkomstenverrekening meer mogelijk zijn.

Schuldhelpverlening

Actieplan 'Voorkomen problematische schulden'

Het college stelt een plan van aanpak 'Voorkomen problematische schulden' op. Onderdelen die in het plan beschreven staan, hebben betrekking op preventie, vroegsignalering, schuldhelpverlening en

participatiewet.

Het plan van aanpak wordt aan de raad gepresenteerd voor het zomerreces 2021.

Nieuwe definitie woonplaatsbeginsel jeugdwet

Om de verantwoordelijke gemeente voor de jeugdhulp te bepalen, is het woonplaatsbeginsel opgesteld en beschreven in de Jeugdwet.

Uitgangspunt in de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel wordt de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft. Deze wetswijziging zal een effect hebben voor de uitvoering. Maar ook op de financiële bijdrage aan zorgaanbieders, met name betreffende jeugdhulp met verblijf, waar sprake is van een voogdijmaatregel.

Wmo begeleiding, huishoudelijke hulp, dagbesteding en nachtelijk toezicht OGGZ

De afgelopen jaren is het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkdienstverlening in het kader van de Wmo sterk gestegen. De verwachting is dat dit de komende jaren blijft toenemen.

Aanleiding voor deze toename is het abonnementstarief en de vergrijzing.

Aanbesteding Wmo huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding en respijtzorg

Er zijn vergevorderde plannen voor de aanbesteding van Wmo dienstverlening. Uitgangspunt bij de uitwerking is een doorontwikkeling van de huidige aanpak. Hierbij wijzigt de bekostiging van resultaatgerichte bekostiging naar productiebekostiging. De aanbesteding vereist aanvullende middelen ten behoeve van gewijzigde dienstverlening en herindicatie van lopende beschikkingen.

Inrichten nachtelijk toezicht vanuit OGGZ

Nachtelijk toezicht in het kader van de Openbare Geestelijke Gezondheid Zorg (OGGZ) is een taak van de gemeente. Sinds 2020 geldt een tijdelijke regeling, waarbij de centrumgemeente Rotterdam, nachtelijk toezicht in natura beschikbaar stelt aan inwoners van gemeente Ridderkerk middels een individuele maatwerkovereenkomst.

Wij zullen een eigen voorziening voor nachtelijk toezicht moeten inrichten. Het is nog onduidelijk of de huidige rijksbijdrage voldoende is om deze voorziening voortaan zelf in te richten.

Aanbesteding Wijkteams

De gemeente koopt personele expertise in voor het leveren van jeugdhulpverlening en maatschappelijke ondersteuning in de wijkteams. De huidige overeenkomsten voor de inzet in de wijkteams lopen tot en met 2021. Dit betekent dat voor 2022 nieuwe overeenkomsten voor de inzet in de wijkteams moeten worden afgesloten. De aanbesteding wordt vormgegeven aan de hand van een aantal uitgangspunten (zie raadsinformatiebrief maart 2021). Uitgegaan wordt van het goede behouden, aansluiten bij de regiovisie, de huidige constructie behouden en het partnership met de moederorganisaties verstevigen. Belangrijkste wijziging ten opzichte van de huidige contracten is de scheiding van de taken indiceren en hulpverlening.

Programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Wonen

De woningmarkt van Ridderkerk is verhit, net zoals elders in de regio en Nederland. Er is druk op zowel de koop- als sociale huursector. Ook voor de toekomst voorzien we een toenemende behoefte aan (betaalbare) woningen.

Gelet op de situatie op de woningmarkt en de sterke prijsstijgingen in de koopsector, vinden wij aanvullend instrumentarium voor middenhuur en goedkopere koop noodzakelijk. We zien kansen voor de invoering van een doelgroepenverordening, zelfbewoningsplicht en een terugkoopconstructie. Dit vraagt nog nadere uitwerking. Daar is een diepgaander afweging van kosten en baten voor nodig. Tegelijkertijd worden er regelmatig nieuwe initiatieven ingediend door marktpartijen. Wij willen goed sturen op wat er in de gemeente gebouwd wordt: juiste woningen toevoegen aan wat er al staat. De Woonvisie Ridderkerk 2021-2026 biedt hiervoor het kader.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Inwerkingtreding Omgevingswet en Wkb

De inwerkingtreding van de Wkb is uitgesteld tot 2022. De planning van het project invoering Wkb is daarop aangepast. Doel van het project is het voorbereiden op de inwerkingtreding van de wet. Speerpunten daarbij zijn de gedeeltelijke overdracht van de bouwtechnische toets naar zogeheten 'private kwaliteitsborgers'. Deze privatisering zorgt voor formatieve en financiële veranderingen in het werkproces.

Wijzigingen werkproces Vergunningen, Toezicht en Handhaving

De privatisering van het technische bouwtoezicht door de Wkb zal vanaf 2022 gefaseerd in werking treden. Het invoeren van de privatisering van de Wkb zal resulteren in een afname van de formatie van het team Omgevingsvergunning en het team Wabo Toezicht en Juridische Handhaving.

Tegenover deze afname staan een aantal indirecte gevolgen van de Wkb: een toename van het aantal handhavingszaken en extra toezichtwerkzaamheden.

Ontwikkeling aantal aanvragen omgevingsvergunningen

In 2020 was de toename maar liefst 24% t.o.v. 2019. Ook in de eerste maanden van 2021 zet deze ontwikkeling zich voort. Deze toename heeft naast de nieuwe wetgeving ook (structurele) invloed op de formatie.

4. Ontwikkelingen met financiële gevolgen

Ontwikkelingen met financiële gevolgen

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de financiële consequenties van onontkoombare ontwikkelingen of het aanscherpen van bestaand beleid.

Programma 1. Bestuur en (overheids)participatie

Bedrijfsvoering BAR-organisatie

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Bedrijfsvoering	-132.900	-74.900	-58.200	-58.200

Verschillende onontkoombare ontwikkelingen, extra wettelijke taken en/of aanscherping van bestaand beleid vragen om uitbreiding van formatie. Hierbij gaat het om de uitwerking van: online dienstverlening en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wet Mebv); toename van het aantal dossiers met buitenlandse documenten; de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo); de ambitie van de gemeente dat toepassing van Social Return on Investment (SRoI) in aanbestedingen bijdraagt aan de uitvoering van de Participatiewet en de toename van het aantal urgentieaanvragen voor woningen.

Accountantsdiensten

Betreft de financiële gevolgen van de aanbesteding accountantsdiensten voor de boekjaren 2022 tot en met 2025. De totale jaarlijkse kosten bedragen € 80.000. Voor de komende jaren is € 45.800 opgenomen in de begroting.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Aanbesteding accountantsdiensten	-34.200	-34.200	-34.200	-34.200

Programma 3. Verkeer, vervoer en wegen

Maatwerkvoorzieningen openbaar vervoer

Van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) wordt met ingang van 2021 50% subsidie ontvangen. Ook voor bestaande maatwerkvoorzieningen. Dit is minder dan voorheen. Voor de twee bestaande maatwerk buslijnen (buurtbussen) betekent dit een grotere eigen bijdrage dan voorgaande jaren (t/m 2020). Op dit moment wordt onderzocht of een derde maatwerkvoorziening haalbaar is. Ook voor deze lijn moet in de toekomst rekening worden gehouden met een eigen bijdrage.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Maatwerkvoorzieningen openbaar vervoer	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000

Programma 7. Sociaal domein

HalloWerk!

HalloWerk is een platform waarop werkzoekenden en werkgevers elkaar kunnen vinden. Aan de hand van een persoonlijk profiel met onder meer interesses en vaardigheden kunnen werkzoekenden aangeven binnen welke van de 5 profielen zij passen. Er zijn 5 profielen te weten; aanpakken, helpen, maken, verkopen en vervoeren. Per branche is er een geschikt profiel zodat werkgevers gericht kunnen zoeken. Vanuit de gemeente wordt er persoonlijke begeleiding geboden. Inmiddels is de pilot HalloWerk ingebed in de reguliere dienstverlening. Dat betekent dat de kosten voor HalloWerk, licentie en personeelskosten structureel gemaakt moeten worden.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Project HalloWerk!	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000

Programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Door inwerkingtreding van de Wkb en de Omgevingswet in 2022 zullen extra toezichts- en handhavingstaken ontstaan die niet gedekt mogen worden uit de legesopbrengst.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	-54.600	-73.500	-82.900	-82.900

Niet in de programma's opgenomen baten en lasten.

Algemene Uitkering uit het gemeentefonds

Ten aanzien van de algemene uitkering lopen verschillende discussies. Deze gaan over de herijking

van de algemene uitkering en de verbetering van de financiële positie als gevolg van te lage bijdragen voor de Jeugdzorg en de WMO maar gaan ook over de kosten van de Omgevingswet en uitvoering van het Klimaatakkoord.

Herijking gemeentefonds

De eerste contouren van de herijking laten voor ons een positief beeld zien. Indicatief gaat het om een voorlopige plus van € 81 per inwoner. Dit zegt echter nog heel weinig over de definitieve uitkomst per 2023. Er zijn nog veel onzekerheden en aandachtspunten:

- Naar aanleiding van de vragen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gaan de fondsbeheerders nogmaals kritisch naar het verdeelmodel kijken.
- Voor één van de verdeelmaatstaven in het sociaal domein is een betere bron beschikbaar. De fondsbeheerders willen overgaan tot een analyse waarbij deze bron (als indicatie voor de gezondheid van de bevolking) wordt betrokken.
- Naar verwachting komt de ROB op zijn vroegst in juni 2021 met haar advies.
- De bestuurlijke consultatie van gemeenten komt vlak vóór of vlak ná de zomer.
- De voorlopige uitkomsten worden geactualiseerd wat naar verwachting zal leiden tot verschuiving in herverdeeffecten.
- Het volgende kabinet neemt een besluit over de invoering van de nieuwe verdeling per 2023.
- Om gemeenten niet direct met (te) grote herverdeeffecten te belasten wordt een ingroeipad afgesproken.
- De herverdeeffecten zijn het gevolg van keuzes, die gedurende het proces zijn gemaakt, in het benaderen van de kosten van gemeenten en het verevenen van eigen inkomsten. In een aantal gevallen leidt het voorstel tot forse nadelige effecten bij gemeenten.

Verbetering financiële positie gemeenten

De financiële positie van gemeenten moet volgens de VNG ook substantieel verbeterd worden voordat een nieuwe verdeling ingevoerd kan worden. Eenvoudig gezegd: 'de koek moet groter' om de kosten van jeugdzorg en WMO te dekken maar om uitvoering te geven aan de Omgevingswet en het Klimaatakkoord. Dit wordt ondersteunt door verschillende rapporten van gemeenten, de VNG en provincie(s). Vanwege de nog lopende gesprekken over de tekorten van gemeenten op jeugd heeft het kabinet besloten de invoering van de nieuwe verdeling aan het volgende kabinet over te laten. Voorlopig lijkt er nog geen duidelijkheid te komen over een mogelijke verhoging van het gemeentefonds.

Voor 2022 heeft het Rijk voor de Jeugdzorg, net als in 2019, 2020 en 2021, € 300 miljoen beschikbaar gesteld. Daarbovenop is voor 2021, eenmalig, € 613 miljoen beschikbaar gekomen om het grootste leed te verzachten.

Gezien de positieve vooruitzichten met betrekking tot de herijking en het steeds incidenteel toevoegen van budget voor de jeugdzorg achten wij het opportuun rekening te houden met een structurele verhoging van de algemene uitkering van minimaal € 1 miljoen.

Daarbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat het huidige demissionaire Kabinet besluitvorming over de herijking en verruiming van de algemene uitkering heeft doorgeschoven naar een volgend Kabinet en er altijd een kans bestaat dat dit anders uitpakt.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Algemene Uitkering uit het gemeentefonds	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

5. Investerings

5. Investerings

Het college heeft afgelopen jaar met het opstellen van de investeringsagenda ingezet op een toekomstbestendig Ridderkerk. Veel investeringen uit visiedocumenten hebben een plek gekregen in het investeringsplan 2021 -2024. We bevinden ons echter in een dynamische wereld waardoor plannen en planningen aangepast moeten worden en nieuwe investeringen nodig blijken. Doordat enkele investeringen, die voor 2022 gepland waren naar latere jaren worden verschoven, vallen de kapitaallasten in 2023 en 2024 lager uit. De nieuwe fasering heeft een positief effect op de kapitaallasten.

Raad

Vervanging camerasysteem in de raadszaal

Sinds 2014 worden de raadsvergaderingen uitgezonden via internet in beeld en geluid. De toen aangeschafte camera's zijn 'technisch' afgeschreven. De vijf camera's en de daarmee verbonden apparatuur zijn aan vervanging toe.

IPad's voor nieuwe raadsleden en burgerleden

Bij de start van een nieuwe raadsperiode ontvangen raadsleden, burgerleden (en griffie) voor de duur van de uitoefening van hun functie een iPad op grond van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Ridderkerk 2019.

Op basis van voorgaande raadsperiodes is het verwachte aantal 60 (29 raadsleden, 28 burgerleden) en 3 griffie). Voor de raming is uitgegaan van een gelijkwaardig model als het huidige.

Maatschappelijk vastgoed

Sport accommodaties

Noodzakelijke en geplande renovaties van bestaande sportvelden zullen worden uitgevoerd om het gebruik van de sportvelden in de toekomst te kunnen waarborgen. De investeringen voor planjaar 2022-2024 waren door afwikkeling met de vorige exploitant (Sport en Welzijn) uitgesteld.

Eind 2020 is besloten sportcentrum Drievliet te renoveren en verduurzamen. De beoogde bouw van een nieuwe gymzaal aan de PC Hoofdstraat is daarmee komen te vervallen. De renovatie wordt in 2021 en 2022 uitgevoerd. De in 2021 benodigde investeringsbudgetten worden via de 1e tussenrapportage 2021 in de begroting verwerkt. De investeringsbudgetten voor 2022 zijn in deze nota opgenomen en komen langs deze weg in de begroting.

Mobiliteit en logistiek

Voet- en fietspaden

Erasmuslaan

In het Mobiliteitsplan Ridderkerk is het programma 'Wegencategorisering 30, tenzij' opgenomen, waarbij gekeken wordt of de functie van verschillende wegen nog past bij de ruimtelijke omgeving. Hiermee proberen we 30 km/u-gebieden te vergroten om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit sluit aan bij de ontwikkelingen binnen Duurzaam Veilig. De Erasmuslaan is een van de wegen waar de vormgeving, de functie en het gebruik van de weg niet met elkaar in overeenstemming zijn. Dit kan aangepast worden door de Erasmuslaan als gebiedsontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 30 km/u vorm te geven.

Voetpad langs Donkerslootweg tot de Vondellaan

Vanuit het Mobiliteitsplan Ridderkerk zetten we sterk in op het bieden van meer ruimte voor fietsers. Het niet aanwezig zijn van voetpaden aan beide zijden van de Vondellaan en Donkerslootweg is een ontbrekende schakel in het voetgangersnetwerk (tussen de Jan Luykenstraat en de Rotterdamseweg). Aanleg van deze voetpaden zorgt voor een belangrijke looproute tussen bijvoorbeeld Driehoek – 't Zand en de hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) halte langs deze route en naar de Rotterdamseweg. We leggen deze voetpaden aan en creëren een extra geregelde oversteek bij de verkeerslichten Donkerslootweg-Havenstraat.

Stimuleringsverkeersveiligheidsmaatregelen

Het Rijk en de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) verstrekken subsidie aan gemeente Ridderkerk voor het uitvoeren van verkeersveiligheidsmaatregelen, met als doel het verbeteren van de verkeersveiligheid op wegen en fietspaden. Deze subsidie is bedoeld als stimuleringsregeling om gemeenten en provincies er toe te zetten verkeersveiligheidsmaatregelen uit te voeren. Het Rijk subsidieert 50% van de kosten en de MRDH circa 25% van de kosten.

Renovatie aanlegsteiger waterbushalte

De aanlegsteiger heeft geen uniforme uitstraling en is met zijn leeftijd van 20 jaar aan renovatie toe. Daarnaast zal vanaf begin 2022 de nieuwe concessiehouder met andere schepen gaan varen, waardoor er ook constructieve aanpassingen moeten worden doorgevoerd.

Groen en recreatie

Herinrichting Oosterpark

De kwaliteit van het Oosterpark staat momenteel van meerdere kanten onder druk (essenkap, uitbreiding sportpark en mogelijk geluidafscherming A15). Bewoners ervaren het Oosterpark als kaal (na essenkap) en onverzorgd. En dat terwijl het Oosterpark een grotere bijdrage kan leveren aan de fysieke en geestelijke gezondheid van de mensen. De realisatie van een geluidsschermband en de nieuwe, uitgebreidere faciliteiten voor de Rowdies vragen om een integrale aanpak van de (her)inrichting van het Oosterpark om te komen tot een toekomstbestendig Oosterpark met een grotere recreatie en natuurwaarde.

Er zal een investering van circa € 700.000 nodig zijn voor het aanpassen van de Oosterparkweg en zullen de komende 15 jaar jaarlijks, tot definitieve afronding van alle werkzaamheden, investeringen nodig zijn om het park toekomstbestendig te houden. Voor de eerste jaren wordt in de begroting 2022 en meerjarenraming tot en met 2025 rekening gehouden met jaarlijkse investeringen die, gelang de aard van de werkzaamheden, fluctueren.

Fasering / (her)prioritering investeringen begroting 2021

Het meerjaren investeringsplan uit de begroting 2021 is nader beoordeeld. Van een aantal investeringen met een aanvang in 2022 of later is inmiddels duidelijk dat deze volgens een andere planning / fasering gerealiseerd gaan worden. De nieuwe fasering heeft een positief effect op de kapitaallasten van de jaarschijven 2023 tot en met 2025 van respectievelijk € 147.000, € 239.000 en € 165.000.

Samenvatting

De rente- en afschrijvingslasten (de kapitaallasten) vormen de structurele lasten als gevolg van deze investeringen. Deze hebben een effect op het saldo van de begroting. In het overzicht op de volgende pagina zijn alleen de kapitaallasten opgenomen die binnen de begrotingsperiode tot uitdrukking komen. In totaal is voor een investeringsvolume van afgerond € 7,98 miljoen aan nieuwe investeringen opgenomen naast het investeringsplan uit de begroting 2021-2024.

In het overzicht is een samenvatting van de nieuwe investeringen vanaf 2022 opgenomen. Per saldo zorgen de aanpassingen in het investeringsplan voor extra kapitaallasten van € 132.300 in 2023, € 162.500 in 2024 en € 297.400 in 2025.

Investerings

Omschrijving	Investerings-bedrag	Kapitaallasten			
		2022	2023	2024	2025
<u>Bestuur</u>					
vervanging van het camerasysteem in de raadzaal (2022)	25.000	-6.600	-6.500	-6.400	
Ipads nieuwe raadsleden en burgerleden (2022)	56.000	-14.700	-14.500	-14.400	
<u>Mobiliteit en logistiek</u>					
Vrijliggend fietspaden Erasmuslaan (2022)	600.000	-37.800	-37.400	-37.000	
Voetpad langs Donkersloot-Vonderlaan (2022)	800.000	-51.200	-50.600	-50.000	
Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen (2022 e.v.)	550.000	-3.200	-13.600	-30.000	
Renovatie aanlegsteiger waterbushalte (2022)	500.000	-31.500	-31.200	-30.900	
<u>Sportaccommodaties</u>					
Diverse tennisbanen (2022)	285.000	-17.900	-17.800	-17.600	
Sportpark Reijerpark kunstgrasveld (2023)	370.000		-29.500	-29.200	
Sportpark Ridderkerk veld 5 (2024)	75.000			-4.700	
Renovatie sporthal Drievliet (2022)	1.531.000	-81.700	-81.000	-80.100	
<u>Groen en Recreatie</u>					
Herinrichting Oosterpark en Oosterparkweg (2022 e.v.)	3.050.000	-34.700	-119.400	-162.100	
SUBTOTAAL	8.877.000	-279.300	-401.500	-462.400	
Fasering/ (her)prioritering investeringen 2021 - 2024		147.000	239.000	165.000	
TOTAAL	8.877.000	-132.300	-162.500	-297.400	

6. Financieel-technische uitgangspunten

6. Financieel-technische uitgangspunten

Investerings 2022-2025

Voor de begroting 2022 wordt volgens de nota Activabeleid 2016 een investeringslijst 2023-2025 opgesteld. Een realistische planning van deze investeringen moet leiden tot een evenwichtige spreiding over de planperiode. De onontkoombaarheid van een investering in een bepaald jaar moet worden aangetoond. De kapitaallasten zijn gerekend vanaf 1 januari van het jaar ná oplevering van de investering.

Prijsstijging op uitgaven

In de begroting 2020 en 2021 zijn de budgetten niet geïndexeerd. Dit jaar is het financieel mogelijk de budgetten gedeeltelijk mee te laten groeien met de stijging met de inflatie volgens het geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP)

Op basis van de prognose van het Centraal Plan Bureau in het jaarlijks Centraal Economisch Plan 2021 uit maart 2021 wordt landelijk rekening gehouden met een prijsstijging van 1,4%.

Voor het meerjarenperspectief (2022-2025) wordt uitgegaan van constante prijzen (geen indexering).

Indexering tarieven

Belastingen en heffingen worden conform het tarievenbeleid met de inflatie gecorrigeerd.

Daarnaast wordt bij de opbrengsten rekening gehouden met de woningbouwplanning (areaaluitbreiding) en verminderingen op aanslagen (in verband met bezwaren).

Voor het bepalen van de hoogte en de samenstelling van de tarieven voor (gebonden) heffingen, zoals riool- en afvalstoffenheffing en lijkbezorgingsrechten wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De algemene uitkering in de begroting 2022 wordt berekend op basis van de meicirculaire 2021.

Gemeenschappelijke regelingen – indexering begroting 2021

Op 24 november 2020 heeft het college ingestemd met de door de Kring van gemeentesecretarissen voorgestelde financiële kaders voor de op te stellen begrotingen door gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD), Dienst centraal milieubeheer Rijnmond (DCMR) en Gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond (GRJR). Dit houdt een inflatiecorrectie in van 1,9% (inclusief nacalculatie over de jaren 2019-2021).

Voor de MRDH geldt een afwijkend percentage. Regio Haaglanden coördineert de indexering van de inwonersbijdrage aan het programma Economisch Vestigingsklimaat. Deze indexering komt uit op 2,6% voor loonkosten en 1,6% voor de materiële kosten. De bijdrage per inwoner neemt per saldo toe met 1,84% van € 2,72 tot € 2,77.

Algemene reserve

In Nota Reserves en Voorzieningen Ridderkerk 2021 - 2024 is als ondergrens van de algemene reserve € 20 miljoen opgenomen.

Op advies van de provincie, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt in de begroting nog geen rekening gehouden met de mogelijke voordelen van de herijking van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Rente

Marktrente financieringstekort

De marktrente voor het te berekenen financieringstekort wordt gebaseerd op de rente per 18 maart 2021 van een 20-jarige lening met jaarlijkse gelijke aflossing: 0,5%.

Rente grondexploitaties

In de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) van maart 2021 zijn de laatste voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) toegepast. Op basis van de berekening in de jaarrekening 2020 is in het MPG 2021 1,7% rente toegerekend aan de grondbedrijfcomplexen.

Dividend

In deze financieel onzekere tijden wordt de dividendopbrengst in de begroting gehandhaafd op het niveau van de begroting 2021.

Financieel toezichtkader van de provincie

In maart 2019 hebben de provincies een Gemeenschappelijk Financieel Toetsingskader (GTK) 2020 voor de gemeenten gepubliceerd. Dit toetsingskader is in de plaats van het Gemeentelijke Toetsingskader 2014 gekomen. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Meer uniformiteit in het toezicht en maatwerk per gemeente;

- Risicogericht toezicht;
- Proportioneel toezicht;
- Transparantie.

De uitgangspunten voor repressief toezicht zijn echter ongewijzigd. Om voor repressief toezicht in aanmerking te komen moet:

1. De begroting 2022-2025 structureel en reëel in evenwicht zijn of als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in 2025, het laatste jaar van de meerjarenraming, tot stand wordt gebracht.
2. De vastgestelde jaarrekening 2020 vóór 15 juli en de begroting 2022 vóór 15 november aan Gedeputeerde Staten te zijn toegezonden.

Naast deze uitgangspunten geldt ook dat de jaarrekening 2020 structureel en reëel in evenwicht moet zijn. In het geval de jaarrekening niet structureel in evenwicht is, moet het structureel tekort worden betrokken bij het onderzoek van de begroting 2022.

Met het 'structureel en reëel evenwicht', in bovenstaande punten, wordt bedoeld dat in de begroting de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Reëel houdt in dat sprake is van volledige, realistische en haalbare ramingen.

De begrotingscirculaire gemeenten 2021-2024 van de provinciaal toezichthouder is de meest recente begrotingscirculaire van de provincie Zuid-Holland. In deze circulaire zijn de eisen uit het GTK 2020 nog eens bevestigd. Verder laat de provincie weten bij de beoordeling aandacht te besteden aan de structurele begrotingspositie.

Over mogelijke bezuinigingen, ombuigingen en taakstellingen wordt gesteld dat deze ook voldoende onderbouwd moeten zijn met een reëel bezuinigingsplan. Daarmee wordt bedoeld dat het een aannemelijk plan is met voldoende zekerheid om de maatregelen tijdig en volledig te realiseren.